

**«Համաճարակաբանություն» մասնագիտությամբ հետազոտողի
որակավորման քննության
ՀԱՐՑԱՇԱՐ**

1. Համաճարակաբանություն առարկան և մեթոդները
2. Համաճարակաբանության զարգացումը Հայաստանում՝ Ալեքսանյան, Իսահակյան, Քալանթարյան, Մաթևոսյան
3. Հասկացություն վարակի մասին, վարակային պրոցես, նրա արտահայտման ձևերը
4. Համաճարակաբանական հետազոտության և դիտարկման մեթոդ (օպերատիվ, ռետրոսպեկտիվ)
5. Կանխարգելիչ պատվաստումներ, պլանավորումը, կազմակերպումը, տեխնիկան
6. Վարակիչ հիվանդությունների դասակարգումը
7. Վարակի փոխանցման մեխանիզմներ
8. Վարակի փոխանցման ուղիներ և գործոններ
9. Անտթոպոնոզներ, զոոնոզներ, սապրոնոզներ
10. Հատուկ վտանգավոր վարակներ
11. Կարանտինային միջոցառումների իրականացումը հատուկ վտանգավոր վարակների դեպքում
12. Հասկացություն համաճարակային պրոցեսի մասին, նրա շարժիչ ուժերը
13. Համաճարակային պրոցեսի արտահայտման ձևերը (սպորադիկ հիվանդացություն, էպիդեմիա, պանդեմիա)
14. Բնակլիմայական և սոցիալական գործոնների ազդեցությունը համաճարակային պրոցեսի դրսևորման վրա
15. Վարակի աղբյուր, հիվանդ մարդը որպես վարակի աղբյուր և նրա համաճարակաբանական նշանակությունը
16. Անընկալություն, տեսակները և նշանակությունը վարակային պաթոլոգիայում
17. Հասկացություն համաճարակային օջախի մասին, հակահամաճարակային միջոցառումներ օջախում
18. Վարակակրություն, նրա տեսակները, համաճարակաբանական նշանակությունը
19. Կենդանիները որպես վարակի աղբյուր
20. Աղիքային վարակիչ հիվանդությունների համաճարակաբանական առանձնահատկությունները
21. Արյունային վարակիչ հիվանդությունների համաճարակաբանական առանձնահատկությունները
22. Արտաքին ծածկույթների վարակիչ հիվանդությունների համաճարակաբանական առանձնահատկությունները
23. Շնչառական վարակիչ հիվանդությունների համաճարակաբանական առանձնահատկությունները
24. Վարակիչ հիվանդների հոսպիտալացման և դուրս գրման կարգը
25. Ջրի դերը վարակի փոխանցման գործում, ջրային բոնկումների առանձնահատկությունները

26. Անկենդան փոխանցման գործոններ (օդը, ջուրը, հողը, սննդամթերքը եւ այլն)
27. Բնական օջախայնություն, էնդեմիկություն
28. Վարակիչ հիվանդությունների սեզոնայնություն և պարբերականություն
29. Կենդանի փոխանցողներ (մոծակներ, տզեր, լվեր, ոջիլներ, մլակներ), նրանց համաճարակաբանական նշանակությունը
30. Տրանսօվարիալ փոխանցման մեխանիզմ
31. Դեզինֆեկցիա, տեսակները, մեթոդները
32. Դեզինսեկցիա, մեթոդները
33. Հակահամաճարակային միջոցառումներ համաճարակային օջախում շրջակա միջավայրի նկատմամբ
34. Դերատիզացիա, տեսակները, մեթոդները
35. Հողի դերը որպես փոխանցման գործոն
36. Սննդամթերքի դերը որպես փոխանցման գործոն
37. ՀՀ պատվաստումների ազգային օրացույցը
38. Իմունականխարգելման ծրագիրը ՀՀ-ում
39. Պատվաստանյութերի տեսակները, նրանց նշանակությունը սպեցիֆիկ կանխարգելման գործընթացում
40. Կենսաբանական պատրաստուկներ (պատվաստանյութ, իմուն շիճուկ, բակտերիոֆագ, ինտերֆերոն)
41. Ակտիվ և պասիվ իմունիզացիա
42. Սառցե շղթա, նրա դերը իմունականխարգելման գործընթացում
43. Պատվաստումների հակացուցումներ և հետպատվաստումային անբարեհաջող դեպքեր
44. Հետպատվաստումային ռեակցիաներ, նրանց հաշվառումը և նշանակությունը
45. Կառավարվող վարակներ
46. Դիսբակտերիոզ, նրա առաջացման պատճառները և բուժման եղանակները
47. Ներհիվանդանոցային վարակներ
48. Բուժկազմակերպություններում հակահամաճարակային միջոցառումների կազմակերպումը
49. Ներհիվանդանոցային վարակները վիրաբուժական և մանկաբարձագինեկոլոգիական ստացիոնարներում և դրանց կանխարգելումը
50. Փոխանցման մեխանիզմների դրական և բացասական գործոնները
51. Վարակակրությունը տարբեր վարակների ժամանակ և նրա համաճարակաբանական նշանակությունը
52. Հակահամաճարակային միջոցառումների իրականացումը փոխանցման մեխանիզմի նկատմամբ
53. Հակահամաճարակային միջոցառումների իրականացումը վարակի աղբյուրի նկատմամբ
54. Հակահամաճարակային միջոցառումների իրականացումը ընկալ օրգանիզմի նկատմամբ
55. Ներհիվանդանոցային վարակների կանխարգելումը
56. Բժշկական նշանակության գործիքների մշակման փուլերը
57. Հասկացություն դեպքի սահմանման մասին, ստանդարտ դեպքի սահմանման կառուցվածքը

58. Դեպքի եռաստիճան սահմանում՝ կասկածելի, հավանական, հաստատված
59. Դեպքի սահմանման չափանիշները՝ կլինիկական, համաճարակաբանական, լաբորատոր
60. Հասկացություն դեպքի սահմանման զգայնության և սպեցիֆիկության մասին
61. Նկարագրական համաճարակաբանական հետազոտություններ
62. Վերլուծական համաճարակաբանական հետազոտություններ
63. Դիտողական համաճարակաբանական հետազոտություններ՝ խաչաձև, կոհորտային, դեպք-հսկողական հետազոտություններ
64. Պոլիոմիելիտի կանխարգելումը
65. Դիֆթերիայի կանխարգելումը
66. Տուբերկուլյոզի կանխարգելումը
67. Խոլերա
68. Ասիական և Էլ-Տոր խոլերայի համաճարակաբանական առանձնահատկությունները
69. Որովայնային տիֆ և պարատիֆեր
70. Դիզենտերիա
71. Ռոտավիրուսային գաստրոէնտերիտներ
72. Պոլիոմիելիտ
73. Սալմոնելոզ
74. Մանդային տոքսիկոինֆեկցիաներ
75. Բոտուլիզմ
76. Բրուցելոզ
77. Լեպտոսպիրոզ
78. Կարմրուկ
79. Կարմրախտ
80. Համաճարակային պարոտիտ
81. Ջրծաղիկ
82. Դիֆթերիա
83. Քուլտեշ
84. Կապույտ հազ
85. Մենինգոկոկային վարակներ
86. Վիրուսային հեպատիտ A, E
87. Գրիպ
88. Բնական ծաղիկ
89. Մալարիա
90. Բժավոր տիֆ և ոջլային հետադարձ տիֆ
91. Տզային հետադարձ տիֆ
92. Ժանտախտ
93. Տուլարեմիա
94. Լեյշմանիոզներ
95. Կատաղություն
96. ՄԻԱՎ
97. Վիրուսային հեպատիտ B, C, D
98. Փայտացում
99. Գազային գանգրենա
100. Սիբիրյան խոց

Գրականության ցանկ

Հիմնական

1. Ա.Ձ. Համբարձումյան, Հ.Ս. Հովհաննիսյան, Մ.Մ. Տեր-Ստեփանյան «Ընդհանուր համաճարակաբանություն», Ընդհանուր բժշկության ֆակուլտետի բակալավրիատի ուսումնական ձեռնարկ, Երևան 2013, 150 էջ:
2. Վ.Ս. Դեղձունյան, Ա.Ձ. Համբարձումյան «Համաճարակաբանություն», Երևան, 1999, էջ 366
3. Б.Л.Черкасский. ” Общая эпидемиология”, Москва, 2002
4. Б.Л.Черкасский. ” Частная эпидемиология”, т.1, Москва, 2002
5. Б.Л.Черкасский. ” Частная эпидемиология”, т.2, Москва, 2002
6. В.И.Покровский, С.Г.Пак, Н.И.Брико, Б.К.Данилкин ”Инфекционные болезни и эпидемиология”, Москва, 2004
7. С.С.Бондарчук “Основы практической биостатистики” изд. Томс. Пед. Университета, 2009
8. Oleckno, William Anton.” Essential epidemiology: principles and applications”, 2002

Լրացուցիչ

1. В.В.Власов “Эпидемиология” уч. Пособие для ВУЗов ГЭОТАР-МЕД 2004
2. Л.Ч.Зуева, Ч.И. Сухомлина ”Эпидемиология ”, 2005
3. Armenian, Haroutune K.” The case-control method: design and applications”, 2009